

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP-0790-1-9/2021

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z 13 października 2021 r. o znaku VII.565.21.2021¹ dotyczące rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2021 r. w sprawie *ograniczeń wolności i praw w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego* uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o *stanie wyjątkowym*² w czasie stanu wyjątkowego może być wprowadzony zakaz przebywania lub opuszczania w ustalonym czasie oznaczonych miejsc, obiektów i obszarów. W korelacji z tym przepisem pozostaje § 2 pkt 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 września 2021 r. w sprawie *wprowadzenia stanu wyjątkowego na obszarze części województwa podlaskiego oraz części województwa lubelskiego*³, wprowadzający zakaz przebywania w ustalonym czasie w oznaczonych miejscach, obiektach i obszarach położonych na obszarze objętym stanem wyjątkowym. Można twierdzić, że przepisy te wyznaczają w sposób jednoznaczny wymogi wiążące Radę Ministrów przy określaniu obszarowego, podmiotowego i przedmiotowego zakresu wprowadzenia i stosowania przedmiotowego zakazu. Miejsca, obiekty i obszary objęte zakazem muszą zatem być oznaczone, zaś czas, w jakim zakaz obowiązuje, musi być ustalony.

Analiza językowa użytych w cytowanych przepisach terminów „oznaczony” oraz „ustalony” wskazuje, że sformułowania te w istocie stanowią synonimy, nakazujące Radzie Ministrów takie ukształtowanie omawianego zakazu, aby był on precyzyjnie określony pod względem terytorialnym i czasowym. Wspomniany wyżej wymóg określoności przepisów ograniczających konstytucyjne wolności, prawa człowieka i obywatela, mający niewątpliwie istotne znaczenie z punktu widzenia gwarancji tych praw i wolności, został w analizowanym przypadku w pełni zrealizowany. Zarówno bowiem w odniesieniu do zakresu terytorialnego, jak i czasowego, granice omawianego zakazu zostały wyznaczone w sposób precyzyjny i jednoznaczny. Brak jest natomiast podstaw do formułowania tezy, że określenia „oznaczony” oraz „ustalony” nakazują Radzie Ministrów ukształtowanie zakresu wspomnianego zakazu w sposób zapewniający zachowanie tej czy innej relacji do zakresu terytorialnego i czasowego samego stanu wyjątkowego. Choć pozostaje oczywistym, że przedmiotowy zakaz nie może obowiązywać poza granicami czasowymi i terytorialnymi samego stanu nadzwyczajnego, to wywodzenie normy nakazującej zawężenie zakresu przedmiotowego zakazu można oceniać jako pozbawione podstawy normatywnej. Innymi słowy, przytoczone wyżej przepisy ustawy oraz rozporządzenia

---

¹ Przekazane, według kompetencji, przy piśmie o znaku. BPRM.5090.12.1.2021(2)TI Pana Rafała Siemianowskiego – Podsekretarza Stanu, Zastępcy Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

² Dz. U. 2017 r. poz. 1928, dalej „ustawa”.

³ Dz. U. poz. 1612.

Prezydenta RP nie nakazują, aby zakres terytorialny i czasowy omawianego zakazu był węższy w stosunku do zakresu terytorialnego i czasowego samego stanu nadzwyczajnego, lecz aby był on precyzyjnie uregulowany, co ustawodawca wyraził określeniami „oznaczony” oraz „ustalony”. Brzmienie analizowanych przepisów prawa nie pozwala tym samym na zrekonstruowanie normy, która nakazywałaby ograniczyć obowiązywanie omawianego zakazu do określonego wycinka czasu czy do wybranej w ten czy inny sposób części obszaru objętego stanem wyjątkowym.

W świetle powyższego wydane przez Radę Ministrów rozporządzenie z dnia 2 września 2021 r. w sprawie *ograniczeń wolności i praw w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego*⁴ nie wykracza poza zakres upoważnienia wyrażonego w art. 22 ust. 1 ustawy, a tym samym nie narusza wyznaczonych przez art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej granic kompetencji prawotwórczych, ani też nie narusza standardu wolności przemieszczania się, gwarantowanego przez art. 52 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto po upływie terminu obowiązywania stanu wyjątkowego wzdłuż granicy państwowej z Republiką Białorusi (wprowadzonego z dniem 2 września 2021 r.⁵ na okres 30 dni, a następnie przedłużonego⁶ o 60 dni), dwukrotnie wprowadzono⁷ czasowy zakaz przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi, obowiązujący do 30 czerwca 2022 r. Działania te były podyktowane utrzymującą się silną presją migracyjną na wskazanym odcinku granicy państwowej. Miały one na celu zapewnienie właściwej ochrony granicy państwowej i jej nienaruszalności, bezpieczeństwa i porządku publicznego w strefie nadgranicznej, w szczególności na obszarze bezpośrednio przyległym do granicy państwowej, a także bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników służb państwowych oraz żołnierzy i pracowników Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wykonujących zadania służbowe na granicy państwowej.

W związku z zaawansowaniem prac nad budową zapory na granicy polsko-białoruskiej została podjęta decyzja o nieprzedłużaniu czasowego zakazu przebywania w strefie nadgranicznej na dotychczasowych zasadach. W dniu 1 lipca 2022 r. weszły w życie przepisy rozporządzenia nr 3/2022 Wojewody Podlaskiego z dnia 15 czerwca 2022 r. w sprawie *wprowadzenia zakazu przebywania na obszarze 200 m od linii granicy państwowej*⁸, wydanego w oparciu o przepisy art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 października 2021 r. *o budowie zabezpieczenia granicy państwowej*⁹, zgodnie z którymi Wojewoda Podlaski – właściwy ze względu na lokalizację inwestycji – wprowadził na okres od 1 lipca 2022 r. do 15 września 2022 r. zakaz przebywania w odległości 200 m od linii granicy państwowej na jej wybranych

---

⁴ Dz. U. poz. 1613, z późn. zm.

⁵ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 września 2021 r. w sprawie *wprowadzenia stanu wyjątkowego na obszarze części województwa podlaskiego oraz części województwa lubelskiego* – Dz. U. poz. 1612.

⁶ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 października 2021 r. w sprawie *przedłużenia stanu wyjątkowego wprowadzonego na obszarze części województwa podlaskiego oraz części województwa lubelskiego* – Dz. U. poz. 1788.

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie *wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi* (Dz. U. poz. 2193) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie *wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi* (Dz. U. poz. 488).

⁸ Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 2772.

⁹ Dz. U. poz. 1992.

odcinkach. Następnie okres obowiązywania ww. zakazu został przedłużony¹⁰ do 30 listopada 2022 r. i kolejno do 31 grudnia 2022 r.¹¹. Wprowadzenie powyższych ograniczeń było spowodowane potrzebą dokończenia budowy zapory w zakresie instalacji jej elektronicznych elementów.

Z poważaniem
z up. Maciej Wąsik
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują do wiadomości:

1. Biuro Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów [dotyczy pisma znak BPRM.5090.12.1.2021(2)TI].
2. Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

---

¹⁰ Rozporządzenie nr 4/2022 Wojewody Podlaskiego z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia zakazu przebywania na obszarze 200 m od linii granicy państwowej – Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 3723.

¹¹ Rozporządzenie nr 9/2022 Wojewody Podlaskiego z dnia 21 listopada 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wprowadzenia zakazu przebywania na obszarze 200 m od linii granicy państwowej – Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 5203.